

## **GENEL TANITIM**

### **ÇAĞDAŞ TÜRK LEHÇELERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI**

**PROGRAM ADI:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları

**BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları

**PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ:** **Tezli Yüksek Lisans**

**ANABİLİM DALI BAŞKANI:** Prof. Dr. Cüneyt AKIN

#### **PROGRAMIN TARİHÇESİ VE GENEL BİLGİLER:**

T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğünün Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Doktora/Sanatta Yeterlilik Programı açılması teklifi 03.08.2022 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu Toplantısında incelenmiş ve açılması uygun bulunmuştur. 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılı güz yarıyılından itibaren öğrenci alınmaya başlanmıştır. Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Doktora Programının süresi 6 (on iki dönem) olup, kadrolu olarak görev yapan bir (1) Profesör Doktor, dört (4) Doçent Doktor, iki (2) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere on (10) öğretim elemanı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle programının özelliğinden dolayı, müfredattaki bazı derslerin yürütülmesinde, üniversite bünyesinde bulunan Fen Edebiyat Fakültesi gibi kurumlardaki ilgili anabilim dallarında görev yapan öğretim üyelerinden de destek alınmaktadır.

#### **PROGRAMIN MİSYONU:**

Bu programın amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni çıkarımlara ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Genelde Türkoloji biliminin ve özelde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları bilim alanının tüm kavram ve metodlarını kavrayabilmiş, gerçek hayat uygulamalarını yorumlama yetisine sahip olabilen, kendi çalışma alanında söz sahibi, ulusal ve uluslararası projelerde katkı sağlayabilen ve bilgi birikimini bilim dünyasına bildiri, makale, kitap gibi yayınlar ile aktarabilen genç araştırmacılar ve öğretim üyeleri yetiştirmektir.

#### **PROGRAMIN VİZYONU:**

Bölümümüzün vizyonu, ülkemizde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatlarını bilen, bu lehçe ve edebiyatlara sahip olan Türk topluluklarını ülkemiz kamuoyuna tanıtan, dilimizi doğru ve güzel olarak kullanan, evrensel bilgiye ulaşan, tarihini, kültürünü, Cumhuriyetimizin temel ilkelerini, toplumsal kimliğini ve manevi değerlerini tanıyarak bunu yorumlayabilen, uluslararası dilleri bilen, teknik bilgilere sahip ve bilgisayar teknolojilerinden gerektiği gibi yararlanan, işini severek yapan, Türk lehçeleri ve edebiyatları sahasında ülkemizin yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarda (MEB, Yunus Emre Enstitüsü, YÖK'e bağlı Üniversiteler ve Yurt Dışı Akademi Kurumları gibi) ihtiyaç duyduğu uzman Türkologlar yetiştirmektir.

#### **PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:**

**PEA1:** Sosyal Bilimlerden birisi olarak Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile Türkoloji ile ilgili bilim dallarının araştırma bulgularından hareket ederek alandaki temel öğelerin geliştirilmesini amaçlar.

**PEA2:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Doktora programının amacı ilgili bilim dallarında bilgi üretmektir.

**PEA3:** Korunan, geliştirilen ve üretilen bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmayı başaracak yetenekli ve eleştirel düşünme becerisine sahip uzman araştırmacılar yetiştirmeyi amaçlar.

**PEA4:** Genelde Türkoloji ve özelde Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında bilimsel yöntemlerle bilgi üreten akademisyenler yetiştirmeyi amaçlar.

### **ELDE EDİLECEK DERECE:**

Programbaşarıyla tamamlayan mezunlara alanında **tezli yüksek lisans diploması** verilir.

### **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI:**

Programa öğrenci kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)'nde yer alan öğrenci kabul ve kayıt şartları geçerlidir. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularında; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. Bu doğrultuda açılan kontenjan dâhilindeki en yüksek puandaki öğrenciler belirtilen oranlardaki puan sıralaması doğrultusunda kayıt hakkı kazanırlar. Başarı değerlendirmesinde; ALES puanı veya GRE ya da GMAT gibi sınavlardan aldığı puanının ALES puanı karşılığının %50'si, lisans mezuniyet not ortalamasının %20'si, bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u toplamının 100 üzerinden en az 60 puan olması gerekmektedir. İlgili yönerge <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> adresinde yer almaktadır.

### **EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:**

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı müfredatında yer alan derslere <https://sosbil.aku.edu.tr/wp-content/uploads/sites/25/2017/06/TL-06.06.2017.pdf> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları (Devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış olup Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketinde belirtilmiştir. <https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=001035525355503550033303322403732235485389203889634480>

Tezli yüksek lisans programında öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CC veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Buna ek olarak Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre ilgili programda bulunan toplam 120 AKTS kredinin başarılanması ve “tez savunmasından” başarılı sayılması gerekmektedir. Bu şartları yerine getiren öğrenciler mezun olma koşullarını sağlamış olacaktır. Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, tezli yüksek lisans programının normal tamamlama süresi her yarıyıl öğrencinin kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl ders ve en az iki yarıyıl tez çalışması olmak üzere dört yarıyıldır. Azami süre altı yarıyıl olup, mezuniyete hak kazanabilmek için öğrencinin en az 120 AKTS'yi tamamlaması gerekmektedir. Öğrenci, azami dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini en az CC ve seminer dersini YT (yeterli) başarı notuyla tamamlamak durumundadır. Tezli yüksek lisans programında öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CC veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini en az CC ve seminer dersini YT (yeterli) başarı notuyla tamamlayamayan, azami süreler içinde tez çalışmasında başarısız olan, tez savunmasına girmeyen veya tez savunma sınavı sonucunda tezi başarısız bulunarak reddedilen, tezi hakkında düzeltme kararı verilen ve tez savunma tarihinden itibaren en geç üç ay sonunda düzeltme yapılmış tezini aynı jüri önünde yeniden savunduğu halde başarısız bulunan, tezi hakkında düzeltme kararı verilen ve en geç üç ay sonunda aynı jüri önünde tezini mazeretsiz olarak yeniden savunmayan, tez savunma sınavında başarılı olduğu halde tezin, Enstitü tez yazım kurallarına uygun ve istenen sayıda ciltlenmiş kopyalarını ve gerekli diğer belgeleri bir ay içerisinde (EYK kararı ile en fazla bir ay daha uzatılabilir) teslim etmeyen ve Senato tarafından belirlenmiş haklı ve geçerli mazeret beyan eden azami süresini doldurmamış olanlar dışında yukarıda belirtilen tez teslim süresini dolduran, bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamayan, öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

### **MEZUNİYET KOŞULLARI:**

Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, tezli yüksek lisans programının normal tamamlama süresi her yarıyıl kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl ders ve en az iki yarıyıl tez çalışması olmak üzere dört yarıyıldır. Azami süre altı yarıyıl olup, mezuniyete hak kazanabilmek için öğrencinin en az 120

AKTS'yi tamamlaması gerekir. Ancak öğrenci kayıtlı olduğu programdaki alması gereken tüm derslerden başarılı olması, tez konusu veya alanı ile ilgili, danışmanın da ortak yazar olarak yer aldığı bir makalenin TR Dizinde (ULAKBİM) ya da düzenli olarak en az beş yıldır yayımlanan uluslararası veritabanları/endekslerce taranan hakemli dergilerden birinde yayımlanması ya da yayına kabul edilmesi (DOI numarası alınması) koşulu ile üçüncü yarıyılın sonunda tez savunma sınavına girebilir. Bu durumdaki öğrenci, tez savunmasına girebilmesi için ilgili makalesinin dergide yayımlanan tam metnini (yayımlandığı derginin künye, tarandığı endeks bilgileri ve benzeri) veya ilgili makalenin DOI numarasını ve yayımlanacak tarihini içeren kabul mektubunu, bir dilekçe ekinde enstitüye sunmakla yükümlüdür. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa yayımlanan söz konusu bu makale, EYK kararı ile öğrencinin dördüncü yarıyıldan itibaren alacağı uzmanlık alan dersi ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır. Böylelikle öğrencinin mezun olabilmesi için gerekli olan 120 AKTS tamamlanmış olur. (2) Öğrenci, azami dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini en az CC ve seminer dersini YT (yeterli) başarı notuyla tamamlamak durumundadır. (3) Tezli yüksek lisans programında öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CC veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye tezli yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalanan nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz. Programımız, kurulduğu günden itibaren 30 yüksek lisans mezunu vermiştir.

#### **SINAVLAR, ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME (BAŞARI DEĞERLENDİRME):**

Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarıları, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	<u>AA</u>	<u>BA</u>	<u>BB</u>	<u>CB</u>	<u>CC</u>	<u>DC</u>	<u>FF ve DZ</u>
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	65-69	50-64	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

**PROGRAM ÇIKTILARI:**

**PÇ1:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında kazanılan yeterliliklere dayalı olarak güncel bilgileri içeren ders materyallerine, araştırma yöntem ve tekniklerine, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olabilmek.

**PÇ2:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında edindiği ileri düzeydeki, geleneksel ve çağdaş kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilmek.

**PÇ3:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında, kullanabilmek, çözümleyebilmek ve uygulayabilmek.

**PÇ4:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel olarak bağımsız çalışabilmek veya ekip üyesi olarak sorumluluk alabilmek.

**PÇ5:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilmek.

**PÇ6:** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilmek.

**PÇ7:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programının ile ilgili sorunlara yönelik olarak çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyebilmek ve bu verileri ilgili alanda bulunan uzman olan ve olmayan kişi ve kurumlarla çeşitli iletişim araçlarıyla paylaşabilmek.

**PÇ8:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programındaki çeşitli sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılabilmek.

**PÇ9:** Bir yabancı dili kullanarak Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programında kuramsal ve uygulamalı bilgileri izleyebilmek ve ilgili alandaki uzman ve uzman olmayan kişi ve kuruluşlarla bu bilgileri paylaşabilmek (Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde).

**PÇ10:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Programının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve bilgi teknolojilerini ileri düzeyde kullanabilmek.

**PÇ11:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları ile ilgili bilgileri toplayabilmek, çözümleyebilmek, yorumlayabilmek ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşabilmek.

**PÇ12:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanı ile ilgili bilgilerin uygulanması sürecinde etik değerleri gözetebilmek.

**PÇ13:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekleyebilmek, sosyal adalet bilinci kazanabilmek, tarihi ve kültürel mirasa sahip çıkabilmek.

**PÇ14:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında disiplinler arası araştırma ve inceleme yapabilmek.

**PÇ15:** Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları alanında yazılmış temel eserleri tanıyabilmek; Türk dilinin tarihsel gelişimini temsil eden tipik metinleri okuyabilmek ve transkripsiyon yapabilmek.

**Programın yürütülmesine ilişkin ayrıntılı bilgi için [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) ve [Enstitü web sitesinde](#) yer alan **Anabilim Dallarına ve Programlara ilişkin diğer açıklamalara bakınız!****

**Program Öz Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)**

**Program Akran Değerlendirme Raporuna Ulaşmak için [tıklayınız!](#)**

